

Debata oświatowa, czyli o pieniądzach na oświatę, nauczycielach i uczniach

Zwołana na 29 września XXII sesja Rady Powiatu poświęcona została dwóm głównym tematom: debacie oświatowej i sprawozdaniu z realizacji budżetu powiatu za I półrocze 2008 roku.

Przygotowany przez Wydział Edukacji w strzeleckim starostwie obszerny materiał, z którym radni zapoznali się jeszcze przed sesją, stanowił punkt wyjścia do wielowątkowej dyskusji. Zanim jednak przystąpimy do jej omówienia, warto przedstawić w największym skrócie kilka danych o naszych placówkach oświatowych.

Subwencja oświatowa dla Powiatu Strzeleckiego na rok 2008 wynosi 20,75 mln zł. Dla 10 placówek oświatowych Powiat Strzelecki jest organem prowadzącym. Są to: ZSZ nr 1 w Strzelcach Op., LO w Zawadzkiem, ZSO w Strzelcach Op., ZSZ w Zawadzkiem, ZSS przy Domu Pomocy Społecznej w Zawadzkiem, ZSS przy Strzelcach Opolskich, ZSS przy Domu Pomocy Społecznej w Kadłubie, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Leśnicy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Strzelcach Op. oraz Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Górze św. Anny.

W szkołach powiatu uczy się w tym roku 2971 uczniów, przy czym zauważyć należy, że ich ilość zmniejsza się od kilku lat. Największa z naszych szkół to ZSZ nr 1 w Strzelcach Opolskich – 1396 uczniów, najmniejsza – ZSS przy DPS w Zawadzkiem: 41 uczniów.

Wśród kadry pedagogicznej 34% stanowią nauczyciele dyplomowani, 29% - mianowani, 26% - kontraktowi i stażyści – 7%. Średnia ilość godzin przypadająca w naszych szkołach na 1 nauczyciela pracującego na pełnym – 21, natomiast dla nauczycieli zatrudnionych na niepełnym etacie wynosi ona 8,5 godziny. Wysokość wydatków osobowych w przeliczeniu na 1 ucznia wynosi średnio w powiecie 5.460,69 zł (największe są oczywiście, z racji specyfiki, w szkołach specjalnych); koszty osobowe mają też największy udział w całości wydatków w każdej z placówek oświatowych.

Przygotowany na sesję materiał zawierał również dane o wynikach egzaminów gimnazjalnych i maturalnych w naszym powiecie. Ponieważ jednak pisaliśmy o tym szeroko – dziś przypomnijmy tylko, że tzw. zdawalność – 81,5% uczniów, którzy zdali maturę - plasuje nasz powiat w czołówce regionu i wysoko w rankingach krajowych; świetnie wypadły u nas również egzaminy gimnazjalne: uczniowie PG w strzeleckim ZSO uzyskali średnią 77,9 podczas gdy średnia krajowa wyniosła 57,9.

***

Radny **Jan Cieślak**, zabierający głos jako pierwszy, nawiązał do poprzedniej debaty oświatowej: - Od roku ubiegłego debatę oświatową poszerzyliśmy o tematykę wychowawczą, a sprawa jest o tyle ważna, że zreformowana szkoła ma być szkołą lepiej wychowującą. Taki był m.in. główny cel reformy. Dlatego uważam, że nie możemy w tej dyskusji pominąć drugiego problemu – pracy wychowawczej w szkołach prowadzonych przez powiat. Wszyscy dyrektorzy szkół po ubiegłorocznej debacie otrzymali materiał z przeprowadzonych przez Komisję Edukacji badań nad sytuacją wychowawczą w naszych szkołach. Rady Pedagogiczne miały się nad tym materiałem zastanowić. Z powodze-

niem można go było wykorzystać np. do opracowania planu naprawczego w danym obszarze w szkole, do wewnątrzszkolnego doskonalenia w Radzie Pedagogicznej, które ma polegać na tym, że mamy się uczyć co zrobić, aby słabą stroną działalności zlikwidować lub nie dopuścić do pojawiania się pewnych problemów. W dalszej dyskusji o tym mówił dyrektor zawadzańskiego LO Ryszard Pagacz.

Radny **Krzysztof Fabianowski** zwrócił uwagę, że nabór do ZSO w porównaniu do roku ubiegłego w gimnazjum jest o 24 osoby mniejszy. Czy wynika to z pojemności szkoły? - pytał. - Rozumiem, że pojemność tej szkoły decyduje o naborze. W dalszej części dyskusji mówił z kolei, że w ogromnej części o jakości efektów uzyskiwanych w szkołach ponadgimnazjalnych decyduje absolwent gimnazjów. I patrząc na wyniki wszystkich szkół w powiecie można stwierdzić, że nie jest to tylko kwestia materii, ale również sprawa kadr, nauczania w szkole.

- Chciałem podziękować – mówił dalej - dyrektorowi Lepiorzowi za gościnę Komisji Rewizyjnej, która zapoznała się ze stanem obiektów ZSZ w Zawadzkiem. Te czasy, kiedy dyrektor martwił się skąd wziąć na tonę węgla czy rolkę papieru chyba mijają, ale potrzeb dalej jest bardzo dużo. Składam więc serdeczne gratulacje dla dyrektorów, gdyż wynik jest znakomity.

Radny **J. Cieślak** zwrócił uwagę na udział wydatków osobowych w subwencji oświatowej. W oświacie zachodniej zamykają się one w granicach 55-60% subwencji, a pozostała kwota to pieniądze na rozwój bazy, u nas natomiast to ponad 80% i to jest nasz problem. Warto więc zwrócić na to uwagę.

Z kolei naczelnik Wydziału Oświaty **Andrzej Piontek** przypomniał, że wydatki osobowe realizowane w naszych szkołach są obowiązkowe. - Ze względu na kształt ustaw i rozporządzeń jesteśmy zobowiązani przekazać nauczycielom w formie wynagrodzeń takie kwoty a nie inne. Dodatki na jakie wpływ ma powiat w wynagrodzeniach nie zmieniają ogólnej sytuacji w tym zakresie. Średnio wydatki nasze to 82,7%, dodatki to tylko część, niewielka część do pensji zasadniczej, którą kreuje minister. Dziś pojawił się nowy projekt nowelizacji Karty Nauczyciela, w której zakładany jest wzrost pensum nauczycieli. Jeżeli to stanie się faktem to nauczyciele będą pracowali więcej o 20% przy tej samej pensji. Uzyskamy więc w budżecie państwa 20% oszczędności. Podwyżki są zaś proponowane w wysokości 5%. Ten projekt przewiduje więc zwiększenie etatu i zmniejszenie wynagrodzenia. W ciągu czterech lat spowoduje to, że ministerstwo edukacji nie dołoży do edukacji, a jednocześnie podwyżka będzie realizowana.

Radny **Stanisław Tubek** pod-

niósł kwestię zmniejszającej się liczby uczniów w szkołach od 2004 roku i rosnącej subwencji oświatowej z 15 mln w 2004 r. do 21 mln zł w 2008 r., a w przeliczeniu na 1 ucznia z 4307 zł do 6473 zł. Pozytywnie ocenił zresztą cały materiał, ale zauważył:

- Sprawą odrębną, nieuwzględnioną w materiałach sesyjnych, jest praca wychowawcza w szkołach, która jest równie ważna co inwestycja. Chciałbym zwrócić uwagę na dwie kwestie związane z wychowaniem – język jakim posługują się nasi uczniowie i profilaktykę uzależnień. Wystarczy przejść się w pobliże szkół, aby usłyszeć chamski, wulgarny język. Język chamieje w zastraszającym tempie, co skutkuje przenoszeniem tego również do naszej literatury. Najczęściej język ten młodzież wynosi z domu, więc wydaje się, że ten temat powinien być również omawiany z rodzicami, na lekcjach wychowawczych. Ważnym problemem jest zahamowanie plagi nikotynizmu. Jedną z dróg prowadzących do tego jest zapraszanie lekarzy, koniecznie niepalących, szczególnie onkologów, na spotkania z młodzieżą. Nalóg palenia zagraża zdrowiu, może doprowadzić do raka płuc, krtani. Jeden z publicystów podaje, że w szkołach dzieją się zastraszające rzeczy. Pali coraz więcej dziewcząt, w niektórych klasach więcej niż chłopców. Obrazują to statystyki, gdzie w województwie śląskim zachorowało na raka o 6% więcej kobiet niż w roku poprzednim. Naukowcy określili, że spośród nałogowych palaczy, którzy zaczęli palić w młodości, połowa umrze na raka. To są przerażające prognozy. Trzeba, aby ta prawda dotarła do świadomości naszych uczniów. Problem języka oraz nikotynizmu musi być poważnie potraktowany w nadchodzącym roku szkolnym.

Radny **Franciszek Łupak** w swojej wypowiedzi również podniósł kwestię wydatków na oświatę. Fakt, że u nas od lat nie zmienia się struktura wydatków ponad 80% stanowią wydatki osobowe, w odróżnieniu od Zachodu, zależy od stanu gospodarki i PKB.

J. Cieślak: - My nigdy nie wyjdziemy z tej zakłętą liczbą 20%. Będą podwyżki płac, ale powiat nie otrzymuje pieniędzy na tę podwyżkę. Trzeba więc szukać pieniędzy z innych źródeł, własnych dochodów, kredytów. Ciągłe się zleca nowe zadania bez pieniędzy. Poziom PKB to jest zupełnie inny problem. Liczy się nie tylko jaki on jest, ale również jak on jest dzielony.

Radny **Jerzy Krupok** podsumował wizytę Komisji Rewizyjnej w ZSZ w Zawadzkiem: budynek główny ma dach w dobrym stanie, nowe okna i niezłe toalety. W złym stanie jest budynek dawnych warsztatów szkolnych. Przyzwolicie prezentuje się tam tylko sala gimnastyczna w łączniku. Pozostałe segmenty wymagają generalnego remontu. Warto więc rozważyć pomysł sprzedaży budynku z działką, albo działki z budynkiem i budowę nowej sali gimnastycznej.

Radny **Hubert Barton** natomiast pytał dyrektorów szkół średnich, co mają do zaoferowania zdolnemu uczniowi, by zatrzymać go u nas, bo panuje pogląd, że uczeń naprawde

zdolny, które ma dobre wyniki w konkursach, olimpiadach, powinien trafić do Opola.

Zanim na to pytanie odpowiedział dyrektor LO w Zawadzkiem **Ryszard Pagacz**, wrócił do początkowej wypowiedzi radnego Cieślaka, na temat raportu Komisji Edukacji. - Chcę powiedzieć, że raport w naszej szkole był analizowany, podobnie jak w innych. Analizowała go komisja wychowawców klas, bo dotyczył praw wychowawczych. Z raportu wynikało, że młodzież krytycznie odnosiła się do lekcji wychowawczych, że one są mało atrakcyjne itd. Komisja opracowała propozycje tematów lekcji wychowawczych, a jednocześnie zaproponowała o jaką literaturą można by wzbogacić bibliotekę, żeby wychowawcy mieli gotowe scenariusze lekcji. To właśnie zrealizowano. Krytyczne były również uwagi dotyczące samorządności, ale u nas młodzież jest aktywna, także w klubie młodzieżowym. Muszę powiedzieć, że przy pierwszym spotkaniu klas pierwszych wypadło to obiecująco gdyż na 69 uczniów było obecnych 51, którzy zadeklarowali chęć działania klubie. Myślę, że jest to pozytywny wniosek. Teraz sprawy wyników matur. Jak pierwszy raz je zobaczyłem to stwierdziłem, że to jest rewelacja, która nie ujrzy światła dziennego w żadnej gazecie oprócz „Powiatu Strzeleckiego”. To się bowiem klóci z polityką. Gdzie taki powiat strzelecki może być przed powiatem opolskim, gdzie ciągle słyszę - „dajcie nam dobrych ludzi, bo my dobrze uczymy”. A ja pytam skąd pani wie, że uczy pani lepiej ode mnie? Przejrzałem wszystkie gazety i nigdzie się nie ukazało, że powiat strzelecki w liceach miał pierwsze miejsce w województwie i drugie w okręgu. To jest rewelacja. To mit, że w Opolu uczą lepiej.

Nawiązując do pytania o zdolnych uczniów, dyrektor Pagacz odpowiedział: oczywiście wiemy jaką młodzież otrzymujemy i nie wyobrażam sobie, żeby ktoś, kto startował w konkursie nie został „złapany” do koła z danego przedmiotu.

Radny **K. Fabianowski** zauważył, że opolska „Trójka” wylawia tych dobrych i jedzie się na tych 20-30. Szkoła robi wynik właśnie na tych uczniach, a nie na solidnej pracy. Zwrócił się też do Komisji Edukacji i Zarządu Powiatu, by przy różnych okazjach, np. Dnia Edukacji honorować te szkoły, zwłaszcza tych szefów, którzy osiągnęli znakomite rezultaty. W dobrym zarządzaniu zasada „kija i marchewki” jest godna uwagi.

***

W dyskusji nad sprawozdaniem z realizacji budżetu Przewodniczący Komisji Budżetu stwierdził, że po zapoznaniu się z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej, Komisji Rewizyjnej opinia jest pozytywna. Komisja stwierdziła że zakres i forma sprawozdania jest zgodna z wolą Rady Powiatu zawartą w dotychczasowych uchwałach. Nie dopatrzono się przekroczeń planów wydatków. Przewodniczący F. Łupak złożył podziękowania Wydziałowi Finansów za przygotowanie sprawozdania. Radni przyjęli sprawozdanie jednogłośnie.

W dalszej części obrad radni podjęli uchwały w sprawie:

- przyjęcia informacji o przebiegu wykonania za I półrocze 2008 r. planu finansowego SPZOZ, dla którego organem założycielskim jest Powiat Strzelecki – Zespołu Opieki Zdrowotnej z s. w Strzelcach Op.
- udzielenia z budżetu Powiatu Strzeleckiego pomocy finansowej gminie Zawadzkie;
- udzielenia z budżetu Powiatu Strzeleckiego pomocy finansowej gminie Ujazd dla ofiar tornada;
- udzielenia z budżetu Powiatu Strzeleckiego pomocy finansowej gminie Strzelce Opolskie dla ofiar tornada;
- zmiany budżetu i zmian w budżecie powiatu strzeleckiego na rok 2008;
- trybu prac nad projektem uchwały budżetowej na 2009 rok;
- wyrażenia opinii dotyczącej projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie likwidacji Samodzielnego Publicznego Zespołu Szpitali Pulmonologiczno-Reumatologicznych z siedzibą w Kup;
- zmiany Uchwały Nr XVII/161/08 Rady Powiatu Strzeleckiego z dnia 26 marca 2008 roku w sprawie: określenia zadań realizowanych przez Powiat Strzelecki, na które przeznaczona jest w 2008 roku środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i wysokości środków na ich finansowanie;
- zmiany Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Strzelcach Opolskich.

***

Następna sesja Rady Powiatu odbędzie się 24 października 2008 roku o godz. 13.00, a jej tematem będzie informacja Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na obszarze powiatu.

Wojciech Witoń

Wyrazy głębokiego współczucia
dla Pana
Józefa Domaradzkiego
z powodu śmierci
MATKI
składają
Zarząd Powiatu Strzeleckiego
oraz współpracownicy ze Starostwa Powiatowego
w Strzelcach Opolskich